

„MIHAI EMINESCU – OMUL DE PLIN AL CULTURII ROMÂNE“

Așa s-a intitulat manifestarea organizată sub egida Bibliotecii Județene „Paul Iorgovici” din Reșița, cu prilejul celebrării a 165 de ani de la nașterea marelui poet național, Mihai Eminescu.

Acest „Luceafăr al poeziei românești” s-a născut la 15 ianuarie 1850, la Botoșani și s-a stins din viață la 15 iunie 1889, la București. A fost înmormântat sub „teiul sfânt” din cimitirul Bellu. Eminescu a fost al șaptelea dintre cei unsprezece copii ai căminarului Gheorghe Eminovici și al Ralucai Eminovici, fiica stolnicului Jurașcu din Joldești. Poeziile sale cele mai cunoscute, care i-au adus faima și titlul de cel mai mare poet român sunt: Luceafărul, Mortua Est, Scrisoarea a III-a, Epigonii, Lacul, Singurătate, O mamă, Adio, Înger și demon, Melancolie, Dorința, Floare-albastră, Memento Mori, Strigoii, Odă, Mai am un singur dor, La steaua. Mihai Eminescu a fost poet, prozator și jurnalist român, socotit de cititorii români și de critica literară postumă drept cea mai importantă voce poetică din literatura română.

De peste un secol și jumătate, generații întregi au fost educate și formate în spiritul iubirii față de poezia lui Mihai Eminescu, în versurile sale regăsindu-se românii de toate vârstele. Începând cu anul 2010, ziua de 15 ianuarie a fost declarată Ziua Culturii Naționale Române, prilej cu care se organizează an de an, diverse activități culturale menite să țină veșnic vie memoria marelui nostru poet. Astfel, pentru a aduce un omagiu poetului nostru național, Biblioteca Județeană „Paul Iorgovici” a organizat, în perioada 14-16 ianuarie 2015, o serie de activități în memoria marelui om de cultură.

Centrul de Carte „Banatica” al Bibliotecii Județene „Paul Iorgovici” Reșița a găzduit joi, 15 ianuarie, mani-

festarea intitulată „Mihai Eminescu - omul deplin al culturii române”, la care au participat elevii de clasa a III-a și a IV-a de la Școala Gimnazială din comuna Lupac dar și de la alte școli din județ. Elevii au fost primiți în secția pentru copii a bibliotecii, unde doamna bibliotecară le-a pregătit o expoziție de carte cu toate cărțile marelui poet, le-a recitat o poezie a poetului Octavian Doclin din Reșița și le-a relatat o poveste despre fru-

moasa prietenie care a existat între Eminescu și Ion Creangă. De asemenea, elevii au răsfoit cărțile pe care le deține biblioteca și au ascultat melodii cu versuri din creația poetului. A urmat vizionarea unui documentar despre viața poetului, în Sala de lectură a bibliotecii. La final, toți elevii prezenți au primit câte o diplomă.

Să nu uităm că mersul la bibliotecă și apetitul pentru lectură țin de educație!

Maria Giurchița

UREDNIȘTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Ivan DOBRA

Urednici: Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ; Marija ĐURKICA

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Ivan DOBRA

Redactori: Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Slavița-Maria MUSELIN; Maria LAȚCHICI; Maria GIURCHIȚA

Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter și designer: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

U OVOM BROJU / ÎN ACEST NUMĂR:

SREBRNE, ZLATNE...

str. 3
pag. 3

OPĆINA LUPAK...

str. 6
pag. 6

MJESNO VIJEĆE...

str. 10
pag. 10

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XXII
Broj: 115.
Siječanj 2015.
Anul: XXII
Nr.: 115
Ianuarie 2015

HRVATSKA IZABRALA PREDSDJEDNICU

nastavak na 2. str.

KOLINDA GRABAR KITAROVIĆ POSTALA PRVA ŽENA NA ČELU HRVATSKE DRŽAVE

Ivo Josipović napušta Pantovčak, a u Ured predsjednika države prvi se put u povijesti Hrvatske useljava žena: Kolinda Grabar Kitarović pobijedila je u nedjelju 11.01. 2015. godine na najneizvjesnijim predsjedničkim izborima samostalne i suverene Hrvatske.

HDZ-ova kandidatkinja osvojila je 1.114.865 glasova (50,74%), a Ivo Josipović 1.082.430 glasova (49,26%) što je razlika tek od 32435 glasova. Kolinda Grabar Kitarović je prvi HDZ-ov kandidat nakon predsjednika Tuđmana koji osvaja izbore za šefa države, a prošlo je otada petnaest godina. U odnosu na prvi krug HDZ-ova kandidatkinja uspjela je u svojoj korist preokrenuti rezultat u Splitu, Osijeku, Zadru i Sisku, dok u ostalim većim gradovima birači su glasovali kao i u prvom krugu.

Predsjednički izbori točnije drugi krug napravio je neviđenu mobilizaciju između dva kruga. Građani Hrvatske pohrlili su na birališta. Riječ je o najvećoj izlaznosti u posljednjih 15 godina, a sve županije su imale veću izlaznost nego u prvom krugu izbora održanom 28. prosinca. U usporedbi s prvim krugom, u drugom krugu je na birališta izašlo 11,87 posto ljudi više, a u usporedbi s predsjedničkim izborima 2009. godine, izlaznost je veća za 10,24 posto.

"Pozivam sve da se ujedinito, one koji su dali glas Josipoviću da budu dio našeg tima, pokreta za bolju Hrvatsku jer dosta je bilo podjela. Dosta je bilo mojih i njegovih, naših i vaših. Svi ste vi moji, idemo zajedno u težak posao koji nas čeka. Ujedinito svoje domoljublje, ljubav i vjeru u hrvatsku domovinu, idemo završiti put koji smo započeli pod prvim hrvatskim predsjednikom dr. Franjom Tuđmanom i odvesti Hrvatsku u blagostanje. Ne dam da mi netko kaže da Hrvatska neće biti prosperitetna i bogata. Hrvatska će biti među najrazvijenijim zemljama Europske unije", rekla je Kolinda Grabar Kitarović u svom pobjedničkom govoru.

Nakon objave konačnih rezultata u kojima je objavljeno da je predsjednička kandidatkinja HDZ-a odnijela pobjedu na izborima dosadašnji predsjednik Ivo Josipović

obratio se javnosti:

"Dozvolite da čestitam na pobjedi novoizabranog predsjednici Kolindi Grabar Kitarović. Imali smo napornu kampanju, sučeljavanja i međusobno oponiranje, no demokracija je pobijedila. Gospođa Grabar Kitarović je pobijedila u demokratskoj utakmici i zato čestitam. Istina, razlika je jako mala, no to je bit

Kolinda Grabar Kitarović - Predsjednica Hrvatske

demokracije, da onaj koji osvoji više glasova nosi pobjedu. Zahvaljujemo svima koji su mi ovih pet godina pomagali da budem uspješan predsjednik Hrvatske. Zahvaljujem milijunu građana koji su mi dali svoj glas. To je naša najveća snaga." - kazao je Josipović.

Novoizabrana predsjednica Republike Hrvatske rođena je u Rijeci 29. travnja 1968. godine, a potječe iz mjesta Lubarska na Grobniku.

Po završetku osnovne škole, Kolinda Grabar Kitarović je upisala gimnaziju u Rijeci, a nakon tri godine srednjoškolsko školovanje nastavila je u SAD-u u sklopu učeničke razmjene. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu upisala je engleski i španjolski jezik, a diplomirala je 1993. Po završetku studija učlanila se u Hrvatsku demokratsku zajednicu (HDZ). Više godina radila je u Ministarstvu vanjskih poslova te Velesposlanstvu RH u Kanadi. Stekla je magisterij iz područja političkih znanosti, nakon čega je postala savjetnica u mini-

starstvu.

Od 2003. obnašala je dužnost ministrice europskih integracija, a kada su 2005. dva ministarstva spojena postala je ministrica vanjskih poslova i europskih integracija i na funkciji ostala do 2008. Karijeru je nastavila na funkciji veleposlanice RH u SAD-u koju je obnašala do 2011. godine, nakon čega je imenovana pomoćnicom glavnog tajnika NATO-a za javnu diplomaciju. Kolinda Grabar Kitarović supruga Jakova Kitarovića upoznala je tijekom studentskih dana, a majka je dvoje djece, Katarine i Luke.

Izbori za predsjednika Republike Hrvatske su se dosad održali šest puta od stjecanja neovisnosti. Na prvim predsjedničkim izborima u neovisnoj Hrvatskoj 1992. Franjo Tuđman je pobjedu odnio u prvom krugu s 56,73 posto glasova, a na drugom mjestu ostao je bivši predsjednik

HSL-a Dražen Budiša, za kojega je glasovalo 21,87 posto birača. Tuđman je premoćno pobijedio i na predsjedničkim izborima 1997. kada je u prvom krugu osvojio 61,41 posto glasova, ostavivši iza sebe SDP-ova Zdravka Tomca s potporom od 21,03 posto.

Prvi izbori nakon Tuđmanove smrti odlučeni su u drugom krugu, kada je HNS-ov Stjepan Mesić s osvojenih 56,21 posto pobijedio Dražena Budišu (HSL-SDP), a razlika u broju osvojenih glasova bila je nešto veća od 300 tisuća. Pet godina kasnije, Mesić se u drugom krugu natjecao s HDZ-ovom kandidatkinjom Jadrankom Kosor i sa 65,93 posto osvojenih glasova osvojio još jedan predsjednički mandat.

Ivo Josipović je 2010. predsjednikom postao također u drugom krugu, kada je osvojio 1,339.385, odnosno 60,26 posto glasova i za sobom ostavio Milana Bandića s 883.222 osvojena glasa.

Ivan Dobra

nastavak s 10. str.

bi se drvena masa trebala prodati na licitaciji, naveo je dalje Bobar, s koliko je drvo loše kvalitete, a novci bi išli u općinski budžet, budžet koji je i onako dosta nizak. Bez obzira na sve, projekt odluke je odbijen s većinom glasova, kako sam već i prije naveo, a prijedlog konsilijera Kurjaka nije bio podvrgnut glasovanju jer nije ustvari ni figurirao na dnevnom redu sastanka.

Svetište Marija Lurdska iz karaševske Kurjačice, mjesto za hodočašće karaševskih Hrvata od 2007. godine, kada je obnovljeno većim dijelom zahvaljujući novčanoj potpori općine i župe Zmijavci, još neko vrijeme neće prelaziti u oblast karaševske župe, poručeno je na sjednici Mjesnoga vijeća. Naime, u tijeku je sudski spor na kojemu Đuređ Rimer revendicira dio zemljišta koji se nalazi unutar Svetišta, bar je tako naveo vlč.

Rebedžila u molbi upućenoj Mjesnome vijeću, dodavši da informaciju posjeduje iz neslužbenih izvora. Čim se riješi sudski spor i donese konačna odluka o činjeničnom i pravnom stanju zemljišta, vijećnici su naglasili da će ponovno analizirati zahtjev karaševskog župnika i donijeti odgovarajuću odluku.

Na samom kraju sjednice bilo je riječi i o stanju projekta za uvođenje kanalizacije u Karaševu. To je inače jedan od najvećih i najskupljih projekata u Karaševu, uz već finalizirane radove za uvođene vodovodne mreže u Karaševu i Jabalču, uz finalizirane radove za popravak šumskih puteva Mogila i Uljanica te asfaltiranje Verone do Mostišta, radovi koji su u tijeku. Za uvođenje kanalizacije u Karaševu akcesirani su europski fondovi na osnovi valjano izrađenog projekta, a

rok za dovršenje radova ističe negdje početkom jeseni. Iako vrijeme opasno pritišće, ohrabрили smo se kad je prvi čovjek općine obavijestio karaševske vijećnike kako će se licitacija za izvođenje kanalizacijskih radova održati sredinom veljače, a pobjednik licitacije, to jest firma koja će izvoditi radove, bit će proglašen već sredinom ožujka. Vezano za ovaj subjekt, bili bismo najsretniji kada tvrtke sudjelovateljice na licitaciji bi bezrezervno prihvatile odluku ocjenivačke komisije o pobjedniku i ne bi se zatim međusobno kontestirale jer bi to nepotrebno odugovlačilo početak radova. Na primjer, rješavanje kontestacija participanata na licitaciji za izvođenje radova na putu Verona – Mostište trajala je devet mjeseca. Ni manje, ni više.

Ivan Dobra

COMPETIȚIE DE BASCHET LA CARAȘOVA

În data de 27 decembrie, în sala de sport din incinta Liceului Bilingv Româno-Croat din Carașova a avut loc prima ediție a Cupei de Baschet.

Competiția a fost organizată de către Calotă Cosmin, profesor de sport în comună, și Udovița Dragan-Milovan, un pasionat al acestui sport. Participanți au fost tinerii din localitate, care s-au adunat în număr neașteptat de mare, ceea ce demonstrează că baschetul este un sport iubit în această zonă. Datorită dimensiunii necorespunzătoare a terenului din sala de sport echipele participante au fost compuse din 3 titulari și 2 rezerve. Organizarea a fost bună, s-a trasat terenul, s-au tras la sorți grupele și s-au stabilit jocurile.

Echipele participante au fost împărțite în două grupe, fiecare grupă fiind formată din patru echipe. Din prima grupă au făcut parte echipele: **BLAZERS**: Borca Nicolae, Ribar Gheorghe, Fechiță Sebastian; **SCHOOL WARRIORS**: Hațegan David, Mihăila Gheorghe, Stoica Alin, Belcea Ivan; **CARAȘOVA HEAT**: Hațegan Ivan, Drăghia Marian, Vernica Milja, Tincul Deian, Titz Andreas; **OLD SCHOOL SOLDIERS**: Ursul Zlatko, Ursul Zoran, Gheșe Alexandru, Frana Milan, Beul Đuređ.

A doua grupă a fost formată din: **VETERANII**: Ghera Gheorghe, Domaneanț Marian, Mita Mihai, Mita Gheorghe, Drăghia Đuređ Perić; **OLD DEFENDERS**: Udovița Gheorghe,

Udovița Davor, Bocșan Slobodan, Bocșan Mihai; **CARAȘOVA LAKERS**: Tincul Miodrag, Tincul Cosmin, Munteanu Marius, Curiac Mihai, Catici Mario; **CARAȘOVA BULLS**: Udovița Dragan-Milovan, Tincul Bogdan, Radan Mihai Miodrag, Tincul Adrian, Zaharia Mihai Laurențiu.

Rezultate au fost următoarele: Semifinale: **CARAȘOVA BULLS** - **CARAȘOVA HEAT**, scor 21-13; **VETERANII** - **OLD SCHOOL SOLDIERS**, scor 21-16;

Finala mică: **OLD SCHOOL SOLDIERS** - **CARAȘOVA HEAT**, scor 19-18;

Finala mare: **VETERANII** și **CARAȘOVA BULLS**, scor 23-19.

Astfel, locul I a fost ocupat de **VETERANII**, locul II de **CARAȘOVA BULLS** și locul III de **OLD SCHOOL SOLDIERS**.

Ocupanții primelor trei locuri au fost premiați cu medalii și cupe. De remarcat că unele întâlniri au fost deosebit de spectaculoase și decise în ultimele secunde. Din păcate, nu toți jucătorii au excelat la capitolul pregătire fizică, dovada fiind febra musculară acumulată și zecile de vânătăi cu care s-au ales mai mulți dintre ei.

Având în vedere că această primă ediție a avut succes, așteptăm cu nerăbdare ediția a doua.

Maria Giurchița

SASTANAK KARAŠEVSKOG MJESNOG VIJEĆA

Prvo ovogodišnje redovno zasjedanje karaševskog Mjesnog vijeća održano je 27.01.2015. godine pod predsjedništvom Đurđa Kurjaka, bivšeg člana PDL-ove stranke, danas člana PNL-a.

Gospodin Kurjak je na zadnjoj sjednici u 2014. godini izabran za predsjedatelja sjednica vijeća za iduća tri mjeseca, shodno davno usvojenom principu koji pretpostavlja rotaciju predsjedatelja sjednica na svaka tri mjeseca.

Zasjedanju su inače nazočili i neki stanovnici Karaševa zainteresirani za stanje radova na putu Kajć (iako dnevni red sastanka nije uključio prijedlog odluke o rehabilitaciji tog puta) i gospodin Slobodan Gera, zastupnik hrvatske manjine u Rumunjskom parlamentu. Doduše, o Kajću se nije previše raspravljalo, tek je istaknuto kako se o odobravanju radova za njegovu rehabilitaciju ne može govoriti sve dok se na sudu ne riješi pravno stanje ovog našeg glavnog ekonomskog puta, dok je karaševski knez, prof. Milja Radan naglasio kako se može organizirati referendum u kojem da se stanovnici izjasne o potrebi popravka Kajća. S druge strane, zastupnik Gera je u svom govoru s kraja sastanka, između ostalog, pozvao vijećnike na suradnu, neovisno o stranci kojoj pripadaju, jer samo uska suradnja i sloga mogu pridonijeti prosperitetu općine, akcesiranju i materijalizaciji novih projekata i očuvanju našeg hrvatskog identiteta. U jednom trenutku zastupnik je bio upitan i gdje je inače bio do sada (vjerojatno od 2012., godine kad je bio izabran za zastupnika, na što je on odgovorio kako mu se čini da je to pitanje tendenciozno, s tim više što izvješće o svom djelovanju redovno prezentira svima zainteresiranima u svom uredu iz Karaševa. Po prvi put su sastanku Mjesnog vijeća prisustvovali ravnatelj i doravnateljica Dvojezične gimnazije iz Karaševa jer je dnevni red sastanka obuhvaćao i prijedlog odluke o reorganizaciji školske jedinice iz Karaševa za školsku godinu 2015.-2016. Isto po prvi put, koliko nam je poznato, na sjednici karaševskog Mjesnog vijeća bio je nazočan i vlč. Petar Rebedžila, župnik crkve Marijina Uznesenja iz Karaševa. Vlč. Rebedžila je Vijeću uputio molbu za odobravanje besplatnog prijelaska svetišta Marije Lurdske iz Karaševa i njemu pripadajućeg zemljišta pod

vlasništvo karaševske župe.

Kada je riječ o samoj sjednici, prvi je nastupio arhitekt Mešter Liviu. On je na početku sastanka predstavio karaševskom vijeću maketu onoga što bi u budućnosti trebala biti moderna športska baza u Karaševu, naravno, ako naši konsilijeri se slažu investicijom i na jednoj od budućih

sjednica odobre izradu projekta. Projekt Meštera bi obuhvaćao najprije proširivanje današnjeg nogometnog igrališta s obje strane, kako bi dostigao širinu od 65. metara. Zatim bi se na današnjem igralištu napravila drenaža za apsorpciju vode i stavio novi gazon, dok bi se između lijeve strane rijeke Karaš i stadiona trebao podignuti betonski potporni zid. Sa zapadne strane igrališta predviđena je moderna svlačionica za igrače i sudce, dok na istočnoj strani, to jest strani prije ulaska u Kanjon, bi također trebala biti izgrađena jedna svlačionica, jedan teniski teren, eventualno i pokriven, i čak dva terena za mini-nogomet. Takva športska baza, koja inače pretpostavlja i tribine sa svake strane nogometnog igrališta, bi po riječima arhitekta Meštera u najmanju ruku zadovoljavala zahtjeve i propise za odigravanje utakmica u drugoj ligi. Na kraju svog govora Mešter je ocijenio kako izgradnja ove moderne športske baze u Karaševu

bi iznosila negdje oko milijun Eura, s mogućnošću akcesiranja Europskih fondova. Jedino nije precizirao koliko bi koštala izrada samoga projekta i ne znam da li mu je poznato da Karaševu već dugo vremena nema nogometnu ekipu niti u zadnjoj, petoj ligi, a kamoli u četvrtoj ili u nekoj višoj.

Karaševski mjesni vijećnici su za vrijeme zasjedanja usvojili prijedlog odluke koji pretpostavlja produženje ugovora sa službom za čistoću općine Karaševu, SC Davodar SRL. Ugovor je produžen za period od tri mjeseca, počevši od 01.01.2015. godine.

Nije osvojen na sjednici vijećnika projekt odluke o eksploataciji i valorificiranju 263 kubičnih metara drveta iz općinske šume, na mještanima poznatom mjestu Uljanica. Usprotivio se je najprije vijećnik Kurjak, naglasivši da se u našoj općini itekako previše eksploatira drvena masa i premalo ili nikako se ne sadi, naveo je zatim i neke cifre i predložio da se dotična drvena masa eventualno iskoristi za opskrbljivanje institucija iz karaševske općine. Inž. Bobar je odgovorio kako su cifre s kojima barata konsilijer odveć netočne, a naša šuma se prirodno dobro regenerira. S tim više

nastavak na 9. str.

SREBRNE, ZLATNE I DIJAMANTSKE SVADBE U KARAŠEVSKOJ OPĆINI

Svaku godišnjicu braka treba proslaviti i ujedno zahvaliti jedni drugome za zajedničke lijepe dane.

Pogotovo svaku godišnjicu braka s istom osobom. Nijedna godina braka nije beznačajna, a neke od njih su u karaševskim mjestima smatrane pravim velikim jubilejima. Prošle 2014. godine, u crkvi Marijina Uznesenja iz Karaševa čak četrnaest parova su proslavili 25. godišnjicu zajedničkog života ili srebrnu svadbu, pet parova su proslavili 50. godine bračnog zajedništva ili zlatnu svadbu, dok je jedan par proslavio 60. godinu braka i zajedničkog života, odnosno dijamantsku svadbu.

Tijekom ove godine bračne zavjete će obnoviti 24 para iz karaševske općine koji slave 25. godišnjicu braka, 8 parova iz Karaševa koji slave pola stoljeća zajedničkog života i 4 para iz Karaševa koji slave 60 godina braka ili dijamantsku svadbu. Napominjemo da je 1990. godine u crkvi Marijina Uznesenja u Karaševu vjenčan 31 par, 1965. godine 21 par, a davne 1955. godine 26 parova.

Bračni jubileji su velika radost i bogatstvo kako za supružnike, njihove obitelji i prijatelje, tako i za župu i crkvu Marijina Uznesenja. Isto tako, ovi događaji su veoma značajni i u pogledu što mladim generacijama šalju lijepu sliku o vrijednosti braka. Oni stariji među nama se dobro sjećaju kako je bilo živjeti početkom 60-ih godina prošlog stoljeća. Bez struje, telefona, mobitela, televizora, računala i društvenih mreža, vodovoda, automobila. No to nije pokolebalo mlade ljude tog vremena, radom i trudom svojih ruku, s ljubavlju, razumijevanjem i tolerancijom, stvorili su život sebi i svojoj djeci. To su pobjede skromnih, vrijednih i nadasve hrabrih ljudi nad teškoćama tog vremena. I zato su ovi ljudi lijep primjer za sve nas. Pogotovo danas, kada se može govoriti o svojevrsnoj krizi u instituciji braka, kada se toliko supružnika rastavlja već u prvoj godini zajedničkog života.

60 godine:

Sorka Đuređ i Sorka Amalija, rođ. Tinkul
Ursul Đuređ i Ursul Marija,

rođ. Beul
Miloja Petar i Miloja Marija, rođ. Džurkica
Vorga Marian i Vorga Marija, rođ. Bogdan

Crkva Marijina Uznesenja u Karaševu

STATISTIKA VJENČANIH, ROĐENIH I UMRLIH

U KARAŠEVSKOJ OPĆINI U 2014. GODINI:

Karaševska općina	Ukupno	Karaševu	Nermid	Jabalče
Vjenčani parovi	14	10	3	1
Rođeni	8 muško	5 muško	3 muško	- muško
	10 žensko	8 žensko	1 žensko	1 žensko
Umrla:	29 muško	25 muško	4 muško	- muško
	19 žensko	17 žensko	1 žensko	1 žensko

nastavak na 8. str.

S ISUSOM NA KAFI

Prošli su Božićni blagdani, Isus se je rodio, a mi smo ponovo u vremenu "kroz godinu". Međutim, gdje je sad Isus?

Gosti iz Hrvatske su uvijek hvalili naša sedam sela i veleli da imaju jako lijepe starinske običaje. Nevjerojatno je kako su stari znali prepoznati ono najglavnije u vijeri i to pretvorili u tradiciju. Jedan od takvih običaja je stavljanje rasvjete na prozorima kroz blagdane. Te običaje se u crkvenoj povijesti spominje već oko godine 1400., kad su stari stavljali na prozor svijeću, da bi gost vidio da ga čekaju i da ga neće odbiti, kao što su zidovi odbili Svetu Obitelj u Betlehemu. Mi danas stavljam razna i lijepa svijetla na prozore. I primamo goste. Isto tako star ali i rijedak običaj je ljubljenje nakon Božićne Mise. To je poljubac Isusu koji je u človeku i poljubac mira! To nije obično celivanje nego običaj star koliko i Hrvati u našoj dolini, i bila bi šteta da se izgubi.

Evo, ako bi danas upitali nekoga gdje je utjelovljeni Isus ne znam bi li znao odgovoriti, kao naši stari, da je on u našem miru i u našoj međusobnoj ljubavi i poštovanju. Danas bi rekli: on je u Sv. Hostiji, na Sv. Misi...i da je živ i zdrav!! Ne valja kod mene u vavliji! - Ba jest!!

Baš su prelijepa i misna čitanja u ovo doba godine: Isus poziva učenike. On im dolazi dok oni peru i krpe mreže. Svi smo mi dragi čitatelju i zgotvali i jeli ribu. I znamo da ako ne izmiješ što ostane, onda to strašno smrdi. Dakle, oni imaju važna posla, a On dolazi u jako nezgodno vrijeme. To je zato zapisao evanđelist,

jer kad te Bog zove to je uvijek "zgodno i nezgodno vrijeme". Ne postoji "sad mi dođi, sad nemam ništa za radnju"- uvijek imamo nešto! Ali treba ostaviti i pomoći drugomu, dati prvenstvo potrebnomu, pa onda nastavi tvoje! Treba ustati i posvjedočiti djeci za istinu, pa onda ponovo leći! Treba odbraniti poniženoga, pa onda ako "pajta ostane pajta" - dobro - ako ne ne! Tek onda mu ići na kafu kad više ne vređa nikoga, a ne svaki dan slušati uvrede i poniženja iz njegova usta, samo zbog toga jer je on: svećenik, profesor, doktor, rodbina, ovo ili ono u selu...

Sjećam se kako sam u školi ostao zadivljen kad nam je svećenik govorio da je u svakoj Svetoj Misi i Božić i Uskrs i Rusalije i sve...i rođenje i muka i svjedočenje - za ljubav i istinu među ljudima! Danas vec mislim da

bi svega toga trebalo biti i na ručku nakon Mise...kod nas doma...kod nas poranini na teju i na ulici u razgovoru...jer je Isus za nas i u nas došao!

Ne postoje dve istine. Jena ovaka u Crkvi i jena onaka kad odemo doma. Jako je šteta što mladi odmah vide kod starih ako su s dva lica. Nemoj puno govoriti nego svjedoči srcem. Ovo što ja pisem la svi da zaborave, a ono što ti srcem pojaviš nelaju nikad! Niti kad umreš! Ako mi ne vjeruješ onda sjeti se kad ideš svojoj majci na grob da zapališ svijeću...kako ti njezine riječi, ljubav i pouke dolaze pred oči!! Ono što srcem i slzom učiniš to se za srce i zalijepi! Pojavi im Isusa u dobroti ne moraš da pametuješ! Jedan svetac je rekao: "miluj me srcem, što me miluješ Biblijom?", pa i u mojoj Bibliji doma isto piše!"

Zlo u svijetu nela nikad da se promjeni! Nikad! Laš da se promjeni ti - ako zeliš - i laš da znaš da ga opaziš, okoliš i osudiš!

Dr. theol. Davor Lucacela

Svakog zadnjeg utorka u mjesecu s početkom od 13:00, na TVR3 prikazuje se naša emisija na hrvatskom jeziku. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Rešice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

DOVIĐENJA 2014.!

Iza nas je 2014. godina. Za nekoga je prošla godina bila jako dobra i izrazito uspješna, nekima samo dobra, a neki su možda jedva čekali da prođe.

Kakva god kome bila prisjetimo se glavnih događaja koji su je obilježili.

Ako bismo započeli s osobom koja je obilježila prošlu godinu, ne obavezno u pozitivnom kontekstu, onda je to svakako ruski predsjednik Vladimir Putin. Uz njegovo se ime prošle godine prije svega vezala ukrajinska kriza, koja je punila novinarske stupce diljem svijeta i narušila odnose Rusije sa Zapadom.

Sve je počelo još u prosincu 2013. prosvjedima Ukrajinaca u svim većim gradovima u zemlji. Građani su Ukrajine bili revoltirani zbog odustajanja tadašnjeg predsjednika Viktora Janukoviča od sporazuma s Europskom unijom kojim bi ta

veden 16. ožujka, i na njemu se 97 % stanovnika izjasnilo za odvajanje od Ukrajine i pripajanje Rusiji. Sljedećeg dana je formirana Republika Krim, koja je 18. ožujka potpisala sporazum o pripajanju s Rusijom. Sporazum je službeno ratificiran u Moskvi 21. ožujka, te Rusija otada Krim smatra dijelom svoje teritorije.

Zbog ukrajinske krize bitno su narušeni odnosi Zapada s Rusijom pa se novonastala situacija često povezuje s novim Hladnim ratom. Velika je nesreća bila pad zrakoplova na letu MH17 Malaysia Airlinesa iz Amsterdama za Peking, kada je smrtno stradalo 298 putnika i članova posade. Iako istraga još traje, odgovornost za rušenje zrakoplova nitko nije preuzeo,

Srušeni zrakoplov na ukrajinskom području

a neslužbeno se smatra da je letjelicu vjerojatno srušila raketa dok je nadlijetala regiju pod nadzorom proruskih separatista.

Vrlo je opasna situacija i na Istoku, zbog Islamske države (IS), poznate i kao Islamska država Iraka i Levanta (ISIL) ili Islamska država Iraka i Sirije (ISIS). Svijet su šokirali proglašenjem kalifata 2014. i objavom karte prema kojoj bi se njihova vladavina protezala sve do Zapadne Europe, a zauzimala bi i dio Bliskog istoka i sjeverne Afrike.

S druge strane, početak ljeta bio je vrlo uzbudljiv. Svi su pratili Svjetsko nogometno prvenstvo, koje se igralo u Brazilu od 12. lipnja do 13. srpnja 2014. godine. Nakon što je u polufinalnoj utakmici deklasirala Brazil s rezultatom 7-1, reprezent-

acija Njemačke je u finalnoj utakmici odigranoj na legendarnoj Marakani pobijedila Argentinu i postala po četvrti put u povijesti svjetski nogometni prvak.

Također jedna od glavnih vijesti koja je prošle godine odjeknula svijetom bila je ta da je u Gvineji zabilježen slučaj virusne bolesti ebola, bolesti koja je prvi put zabilježena 1976. godine i od tada se smatrala rijetkom. No u samo nekoliko mjeseci bolest se počela širiti velikom brzinom, a zaraženi su zabilježeni u još dvije afričke države: Sjeverna Leoneu i Liberiji, a kasnije i u Europi.

U Rumunjskoj, izdvojili smo dva glavna događaja, jedan športski, drugi politički. Simona Halep, trenutno najtalentiranija i najperspektivnija rumunjska tenisačica, treća je igračica svijeta na listi. I svakako, najvažniji politički događaj, Rumunji su izabrali novog predsjednika. Nakon napetog prvog izbornog kruga, kada je rumunjska dijaspora organizirala prave prosvjede diljem Europe zbog nezadovoljstva što većina Rumunja koji žive izvan granica nisu uspjeli glasati, u drugom je krugu

Klaus Johannis glatko pobijedio sadašnjeg premijera. Novoizabranim predsjednikom, Rumunjska je dobila vrlo pozitivne kritike na Zapadu. Nadamo se da će i samo stanje, prije svega ekonomsko, biti pozitivnije ovom promjenom.

Sve u svemu vidimo da je 2014. obilovala značajnim političkim zbivanjima na međunarodnoj i internoj političkoj sceni. Bilo je velikih promjena čije ćemo posljedice, nadamo se pozitivne, vidjeti u 2015. godini. U sljedećem ćemo broju nastojati istaknuti i naše mjesne događaje koje su obilježile godinu koja je upravo završila.

Dragi čitatelji, hvala što nas pratite i bila vam blagoslovljena, sretna i uspješna Nova 2015. godina!

Maria Lațchici

nastavak s 3 str.

50 godine:

Todor Petar i Todor Marija, rođ. Beul
 Vaka Petar i Vaka Ana, rođ. Branka
 Bokšan Marjan i Bokšan Kara, rođ. Mihajla
 Dobra Marka i Dobra Marija, rođ. Hoca
 Petruc Milja i Petruc Stanislava, rođ. Hacegan
 Domanjanc Milja i Domanjanc Marta, rođ. Vaka
 Pozderka Luka i Pozderka Marija, rođ. Mihajla
 Dobra Petar i Dobra Marija, rođ. Vaka

25 godine:

Mrša Milja i Mrša Mariana, rođ. Lacka
 Miloja Petar i Miloja Marija, rođ. Petruc
 Belča Marjan i Belča Marija, rođ. Đurasa
 Radan Ivan i Radan Marija, rođ. Pozderka
 Hacegan Ivan i Hacegan Marija, rođ. Borka
 Frana Petar i Frana Marija, rođ. Mijat
 Vatav Mikola i Vatav Lina, rođ. Hacegan
 Bajka Petar i Bajka Marta, rođ. Petruc
 Radan Milja i Radan Nicoleta, rođ. Gireda
 Sorka Đuređ i Sorka Marija,

Petar i Marija Todor te Petar i Marija Dobra primaju blagoslov u ctvki prilikom 50. godine braka i zajedničkog života

rođ. Ifka
 Gera Đuređ i Gera Marta, rođ. Moldovan
 Miloja Mikola i Miloja Marija, rođ. Katić
 Beul Mikola i Beul Marta, rođ. Tinkul
 Miloš Đuređ i Miloš Ana, rođ. Dobra.
 Vlašić Đuređ i Vlašić Marija, rođ. Babić
 Marjan Petar i Marjan Marija, rođ. Belča
 Bokšan Ivan i Bokšan Marta, rođ. Moldovan
 Petraška Milja i Petraška Marija, rođ. Adam
 Kasztner Milja i Kasztner Marija, rođ. Vatav
 Malul Milja i Malul Lina, rođ. Bajka
 Bunja Đuređ i Bunja Marija,

rođ. Filka
 Mrša Ivan i Mrša Marija, rođ. Mrša
 Ujkica Đuređ i Ujkica Lina, rođ. Vaka
 Vaka Ivan i Vaka Marija, rođ. Tinkul
 Srebrne, zlatne i dijamantske svadbe se u našim mjestima slave na poseban način. Nakon primanja Božjeg blagoslova za vrijeme nedjeljne mise, slijedi slavljenički ručak u krugu obitelji, rodbine i bliskih prijatelja te uručivanje prigodnih poklona.
 Redakcija Hrvatske grančice čestita ovogodišnjim slavljenicima njihove bračne obljetnice i želi im još puno zajedničkih sretnih godina!

Ivan Dobra

nastavak sa 7 str.

TIROLSKI, REKAŠKI, KEČANSKI I ČENEJSKI HRVATI

sporazuma bila je da je zagrebački biskup, koji je istodobno bio i topuski opat, ponovno došao u posjed velikih dijelova imanja nekadašnje opatije u Topuskom (1211–1463), s obiju strana rijeke Kupe. Na tom području su se od davnine nalazili brojni predijalci, uživatelji predija čiji je vlasnik bio zagrebački biskup. Oni su njemu zauzvrat obavljali različite službe, u prošlosti najviše vojničke. Za vlade Marije Terezije, godine 1750, bila je donesena odluka o uređenju Vojne krajine, pa su posjedi pokupske gospoštije uključeni u taj vojnički pojas. Kao naknadu za to, zagrebački je biskup dobio banatsko vlastelinstvo Biled, zapadno od Temišvara. No, graničarske vlasti u Pokuplju nisu priznavale plemićka prava predijalaca, tako da su se oni u dogovoru s biskupom odlučili preseliti u Banat. Preseljenje je započeo biskup

Tomo Galjuf 1788., a nastavio i dovršio biskup Maksimilijan Vrhovac 1801. Predijalci su se naselili u Boki, Klariji (Radojevo) i Neuzini, koje su danas u srpskom Banatu, te u Keči.

Početak 19. stoljeća, u novom zavičaju, u Keči, 11 hrvatskih obitelji dobilo je od zagrebačkog biskupa posjede s kućama i gospodarskim zgradama u vrijednosti onih u Pokuplju, kao i kmetove. Stara plemstva priznata su im i u novom zavičaju, a za zemljište dobiveno na uživanje plaćali su, kao i prije preseljenja, godišnji porez (canon) zagrebačkom biskupu o Martinju.

No, graničarske vlasti u Pokuplju nisu priznavale plemićka prava predijalaca, tako da su se oni u dogovoru s biskupom odlučili preseliti u Banat. Preseljenje je započeo biskup Tomo Galjuf 1788., a nastavio i dovršio biskup Maksimilijan Vrhovac 1801.

Predijalci su se naselili u Boki, Klariji (Radojevo) i Neuzini, koje su danas u srpskom Banatu, te u Keči.

Početak 19. stoljeća, u novom zavičaju, u Keči, 11 hrvatskih obitelji dobilo je od zagrebačkog biskupa posjede s kućama i gospodarskim zgradama u vrijednosti onih u Pokuplju, kao i kmetove. Stara plemstva priznata su im i u novom zavičaju, a za zemljište dobiveno na uživanje plaćali su, kao i prije preseljenja, godišnji porez (canon) zagrebačkom biskupu o Martinju. Ukinućem kmetstva 1848. pokupski doseljenici ostali su bez radne snage, iako im je zemlja, dotada na uživanju, postala njihovo vlasništvo. Neka gospodarstva su propadala, dok su se druga prilagodila novim prilikama.

Daniel Lucacela

CARDUL NAȚIONAL DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

Cardul național de sănătate este un proiect de interes național care are ca scop principal transparentizarea și eficientizarea fondurilor utilizate în sistemul de asigurări sociale de sănătate.

Cardul național de sănătate este codul de acces pentru toate sistemele informatice ale Casei Naționale de Asigurări de Sănătate (CNAS) și are ca rol identificarea dumneavoastră ca asigurat, primirea de servicii medicale precum și confirmarea serviciilor medicale primite.

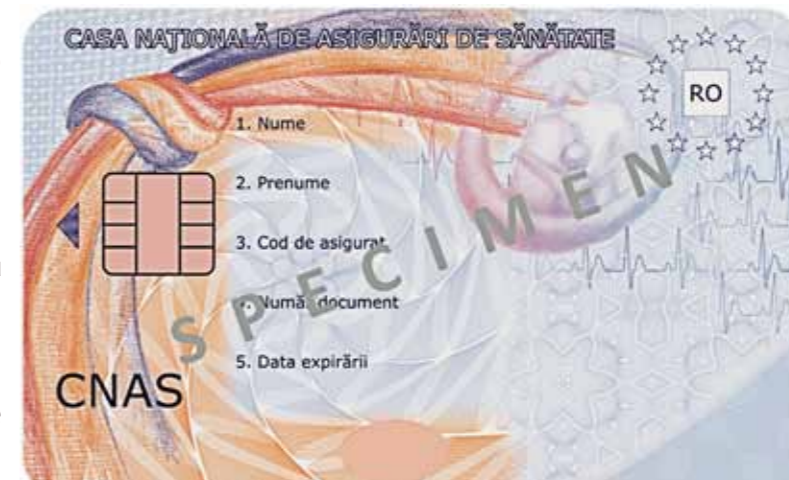
Pe card și în cip-ul cardului sunt imprimate următoarele informații: numele și prenumele asiguratului, codul unic de identificare în sistemul de asigurări sociale de sănătate, numărul de identificare al cardului național de asigurări sociale de sănătate (CID), data nașterii, termenul de valabilitate al cardului (5 ani).

După ani de zile de discuții și amânări, de la 1 februarie 2015 cardul de sănătate va deveni obligatoriu pentru accesarea serviciilor medicale. Introducerea în funcțiune a acestui card va face imposibilă prescrierea de rețete false sau fără știința asiguratului medical. Pacienții nu vor mai fi nevoiți să obțină adeverințe de la angajatori pentru a-și dovedi calitatea de asigurat. Fără acest card de sănătate nu va putea fi deschis dosarul electronic al pacientului, instrument care va conține toate informațiile și istoricul medical al unei persoane. Se preconizează că acest dosar electronic va deveni funcțional până la finalul lui 2015. Astfel prin implementarea acestui sistem informatic, banii din sistemul asigurărilor de sănătate vor fi cheltuiți mai eficient și mai transparent, susține CNAS.

Cardul de sănătate primit acasă de asigurat, prin poștă, este inactiv. După ce va intra în posesia cardului de sănătate, asiguratul îl va prezenta pentru activare la prima vizită la un furnizor de

servicii medicale. Mai exact, pin-ul din fabricație al cardului național (0000) va fi schimbat cu un pin personalizat, format dintr-o combinație de patru cifre. Pin-ul personalizat va fi introdus și confirmat personal de către pacient. Personalizarea pin-ului este obligatorie, altfel cardul rămâne în stare inactivă și nu poate confirma servicii medicale în sistem. Acest pin va fi introdus de către asigurat ori de câte ori va beneficia de un serviciu medical pentru validarea și, mai apoi, decontarea acestuia din fondul asigurărilor sociale de sănătate.

Introducerea datelor în cardul de sănătate se realizează doar la medicul de familie, dar nu este obligatoriu

să se facă concomitent cu activarea cardului. Odată ajuns la medicul de familie, acesta va introduce următoarele date obligatorii: numele și prenumele asiguratului, numele medicului de familie, parafa electronică a medicului de familie. De asemenea, asiguratul poate opta pentru adăugarea pe card a următoarelor date: nr. de telefon al medicului de familie, două persoane de contact și numerele lor de telefon pentru situațiile de urgență, precum și datele medicale ale asiguratului (grupa sanguină, RH-ul, bolile cronice, diagnosticul sau acceptul pentru donarea de organe după deces. Introducerea acestor date suplimentare pe cardul de sănătate este opțională și se realizează doar la cererea asiguratului.

Odată activat, cardul de sănătate va fi prezentat ori de câte ori asiguratul apelează la furnizorii aflați

în contract cu casa de asigurări de sănătate pentru servicii medicale sau farmaceutice. Furnizorul va introduce cardul în cititor, iar asiguratul va tasta pin-ul. Instant, aplicația va afișa un mesaj în care va informa furnizorul dacă posesorul cardului este sau nu asigurat. Utilizarea cardului reprezintă dovada că asiguratul a fost prezent la furnizorul de servicii medicale. În acest fel se validează serviciul de care a beneficiat, în vederea decontării din fondul de asigurări sociale de sănătate. Pentru serviciile medicale de urgență nu este necesară utilizarea cardului de sănătate. Aceste servicii fac parte din pachetul minim de servicii medicale, care se acordă atât

persoanelor asigurate cât și celor neasigurate. Cardul de sănătate va asigura accesul la servicii medicale pe teritoriul României. Pentru servicii medicale necesare în timpul șederii temporare pe teritoriul unei țări din spațiul UE/SEE/Elveția, asiguratul poate solicita la casa de asigurări eliberarea unui card european de sănătate.

Cardurile de sănătate care nu au fost distribuite prin serviciile poștale până acum, vor fi trimi-

se înapoi către casele de asigurări, iar asigurații le vor putea ridica de acolo. Prin urmare, cardurile de sănătate vor fi distribuite de către personalul Caselor Județene de Asigurări de Sănătate. Astfel că, toate persoanele care nu au fost găsite la domiciliu de către poștași, își pot ridica aceste carduri de la Reșița, de la sediul Casei Județene de Asigurări de Sănătate Caraș-Severin. Pentru a putea intra în posesia cardului solicitantului trebuie să se prezinte doar cu buletinul de identitate. Potrivit datelor oficiale prezentate de către Casa județeană de Asigurări de Sănătate, circa 10.000 de carduri naționale din totalul de 212.000 trimise în județ nu au ajuns la posesori, ci la sediul instituției. Motivele sunt diverse: fie posesorii nu au fost găsiți la domiciliu, fie aceștia și-au schimbat domiciliul ori au decedat.

Maria Giurchița

OPĆINA LUPAK NA POČETKU 2015.

Tijekom istekle 2014. godine pomno smo pratili djelatnost i stupanj uplićenosti Općine Lupak u materijalizaciji svojih ili predloženih projekata koji su dolazili od strane lupačkoga Mjesnog vijeća.

Namjera nam je da u strani-cama našega lista ponovimo tu praksu i tijekom ove nove 2015. No budući da se nalazimo tek u siječnju, iako je nadasve neprikladno za izvođenje bilo kojih vanjskih radova, barem je ipak najbolje vrijeme da saznamo ponešto o planovima za razvitak općine Lupak, i to, gdje će biti dovršeni prijašnji započeti radovi ili gdje će započeti novi neki.

A tko će ti bolje reći o svemu tome ako ne sam knez općine Lupak, Marijan Vlašić, koga smo zamolili da nam bude sugovornik u sljedećem intervjuu.

Važno je pritom reći da u trenutku kada smo pristigli u knezov ured, županijske vlasti nisu bile još raspodjelile proračun (budžet) za tekuću godinu stoga je, budući da se nismo mogli osloniti na konkretnim brojkama, i naša diskusija imala više orijentativnog karaktera.

Koje su namjere i prijedlozi za razvoj općine Lupak u tekućoj 2015. godini?

Kako već znate, u 2014. imali smo dosta projekata u radu. Neke od njih nismo ostvarili do kraja jer im je termin za finalizaciju bio predviđen za ovu godinu. Imamo projekti za svako selo, još nam nije pristigao budžet za ovu godinu da vam konkretno kažem koliko će se uraditi u svakome selu, ali uglavnom znamo kako i gdje ćemo se orijentirati. A kad smo već tu u Lupaku na razgovoru, reći ću vam da ćemo ovdje asfaltirati onaj sokak, s desne strane glavne ceste prema izlazu iz sela kad ideš prema Ričici, pa samim time smo dovršili kompletno asfaltiranje svih lupačkih sokaka.

Imate li neki konkretan plan za Vodnik?

U Vodniku imamo dva sokaka koji bismo ove godine htjeli da obnovimo. Želimo da nastavimo otuda gdje smo stali s asfaltiranjem – od crkve prema gornjem kraju sela, a drugi sokak koji imamo u vidu jest "U Reše", kako se tamo kaže. To je sveukupno

Degradirano stanje vodničkog Doma kulture

jedno 600-700 metara asvalta. Pored toga imamo jedan stari most, također U Reše, kod broja 99, kojeg treba da srušimo i ponovno da ga izgradimo, zato što mu je fundament već počeo otkazati. Imamo još jedan velik plan za obnovu mjesnog Doma kulture. Želimo da ga kompletno renoviramo, kao što smo to uradili i u Ravniku, s tamošnjim Domom kulture.

U Ravniku ste, na kraju 2014., završili obnovu tamošnjeg Doma kulture, ostalo je obećanje da ćete ga dotjerati i s vanjske strane. Osim toga koje ćete još radove pokrenuti u ovom selu?

U Ravniku planiramo asfaltirati negdje oko 400 metara, a uzduž te ceste ćemo napraviti šančeve i odvodne kanale (rigole). To je onaj sokak, prvi na desnu kada se ide preko brda za Vodnik... ako znate. Taj nam je u projektu za asfaltiranje. Zaboravio sam reći da paralelno s radovima na obnavljanju Doma kulture gradili smo i novi WC-i, ali nisu još funkcionalni. I to trebamo pod hitno dovršiti.

U Klokotiču znamo da se odvijaju radovi na projektu s europskim financiranjem: kanalizacija, obnova mjesnog Doma kulture i cestovna veza sa županijskom cestom DJ 581. Radovi na tom projektu moraju biti okončani sredinom kolovoza 2015. Pored toga, hoće li još koja druga radnja s udjelom općine biti pokrenuta ovdje?

nastavak na 7 str.

Započela je obnova klokotičkog "Ciganskog sokaka"

Planirate li tu obnovu dovršiti ove godine ili je to, ipak, višegodišnji plan?

Da, sigurno da želimo ove godine izvesti sve radove i dovršiti do kraja godine i unutarnju i vanjsku stranu! Čim nam dozvoli vrijeme odmah ćemo i krenuti s radovima tamo i nadam se da će do listopada biti sve kompletno završeno.

nastavak sa 6 str.

U prvom redu, narod mora da se priključi na glavnu kanalizacijsku cijev, jer dok se to ne uradi nećemo moći popraviti ceste. Ljudi moraju imati to u obziru! Ukoliko se ne žele sada spojiti, kasnije će im biti puno veći troškovi.

Što se radova tiče, imamo

u vidu da nastavimo obnovu Ciganskog sokaka. I tu ćemo iskopati šančeve i montirati rigole, asfaltirati i sve ostalo. Ali, opet moramo čekati da se i oni svežu (priključe) na kanalizaciju. Nastavit ćemo također graditi i popravljati postojeće potporne zidove duž rijeke. Mislim tu, u prvom redu na stari potporni zid u centru Klokotiča, koji je bio izgrađen 1956. godine, pa više dugo

ne može izdržati. Izgradit ćemo i novi... produžiti ćemo od Paletića prema Gornjem kraju, otuda gdje smo stali prošle godine.

Sve sada ovisi o budžetu, kojeg nismo još dobili, a kad ćemo ga imati onda ćemo znati konkretno za svako selo što da uradimo.

Daniel Lucacela

TIROLSKI, REKAŠKI, KEČANSKI I ČENEJSKI HRVATI

Kada se, u raznim prilikama, govori o Hrvatima u Rumunjskoj, mi, Karaševci, zbog toga što smo najbrojnija skupina na ovim prostorima, navikli smo da se govori o nama te skloni smo ponekad i mišljenju da smo jedina hrvatska zajednica vrijedna spomena.

Ima, međutim, osim nas onih koji živimo u sedam sela Karaševske doline, još nekoliko skupina Hrvata u našim okruženju, o kojima, svakako, većina nas znamo, ako ništa drugo, onda barem ih nabrajati. A to su Hrvati u Tirolu, Rekašu, Keči i Čeneju.

O našim sunarodnjacima iz Tirola znamo najviše, budući da pripadaju karaševskom narodu, a s njima nismo u potpunosti izgubili veze. U 19. stoljeću, konkretnije 1828. godine, u Tirol je pristigao znatan broj karaševskih obitelji, predstavljajući tada jednu trećinu ukupnog broja tirolskog stanovništva. Karaševci su se grupirali u južnome dijelu naselja, osnivajući svoj kvart. Daljnje nastanjenje ovog prostora s karaševskim stanovništvom odvijalo se između 1830. i 1860. kada je više obitelji iz Vodnika, Ravnika i Lupaka krenulo prema Tirolu. Iako danas tu živi nešto manje od 80 pripadnika hrvatske manjine, vrijedno je spomenuti da su unatoč odcjepljenju od karaševske regije, jako dobro očuvali naš jezik i naše običaje.

Tirolski Hrvati

Manje pak znamo o šokačkim Hrvatima iz Rekaša. Za njih se pretpostavlja da su tamo pristigli sredinom 17. stoljeća iz istočne Slavonije. Šokački Hrvati su živjeli nekada i u Mariji Radni, prvi put su bili spomenuti davne 1520. godine, ali su danas oni već asimilirani. Vjerojatno bi istu sudbinu djelili i rekaški Hrvati, da nije u ovo mjesto pristigla, 150 godina kasnije, nova skupina Hrvata iz Gorskog kotara, uglavnom podrijetlom iz Mrkoplja, a u Rekašu su stigli iz okolice Ostrogona gdje su neko vrijeme radili kao drvosječe i drvodjelci. Budući da su hrvatski rekaški starosjedioci za grad Ostrogon koristili naziv

Gran, po tome su Granerima zvali i novopristigle Hrvate. Još manje znamo pak o ostalim dvama skupinama: Kečanskim i Čenejskim Hrvatima.

O njima je, među ostalima, pisao profesor Stjepan Krpan u svojoj knjizi „Hrvati u Keči“ (Zagreb 1983), dok se u novije vrijeme u svojim istraživanjima o Hrvatima u Rumunjskoj bavila s njima i Castilia Manea-Grgin, povjesničarka iz Instituta društvenih znanosti "Ivo Pilar".

Keča se nalazi 38 km zapadno od Temišvara. Njezin hrvatski dio obuhvaća dvije ulice u zapadnom kraju sela, Orvatski sokak i Mačev kraj. Keča, koja se nalazi samo nekoliko kilometara od rumunjsko-srpske granice, bila je prije dio općine Čenej, gdje također živi malen broj Hrvata – Ličana, njih 18. Od 1820. Čenej je bio zavičaj nekoć razgranatoga hrvatskoga plemićkog roda Vučetića, podrijetlom iz Brinja.

Kečanski Hrvati su jedini rumunjski Hrvati za koje je poznato, prema izvorima, kada i odakle su došli njihovi preci u današnji zavičaj. Godine 1699. bio je potpisan Karlovački mir između Habsburškog i Osmanskog Carstva. Posljedica toga mirovnog

nastavak na 8 str.

Šokački Hrvati u Rekašu